

Марія Дескур:

«Інвестиції в грамотність стратегічно важливі для майбутнього України та Європи»



На Варшавському міжнародному книжковому ярмарку 25–28 травня 2023 року Україна матиме статус почесного гостя. Минулого року головний захід видавців Польщі, де взяло участь понад 500 експонентів з 13 країн світу, відвідало понад 90 тис. книголюбів. А задокументоване медіаохоплення ярмарку становило 42,2 мільйона осіб по всьому світу. Про значення варшавського майданчика для нашої країни загалом та для української книги зокрема розповіла президент польської Фундації універсального читання (Fundacja Powszechnego Czytania) Марія Дескур.

Посол України в Польщі Василь Зварич привітав рішення оргкомітету Варшавського міжнародного книжкового ярмарку надати Україні статус почесного гостя. Він зазначив, що сучасна українська література є важливою складовою європейської цивілізації, адже вона сформована стражданнями, жертвністю та героїзмом народу, який захищає Батьківщину від російського варварства. Чого Ви очікуєте від української делегації?

Розраховуємо, що прийдуть українські письменники та видавці, відбудуться панелі та дискусії. Україна як почесний гість виставки – це буде чимось особливим і значущим. Поляки підтримували й були разом з українцями в цей

страшний військовий рік. Ми справді стали братами та сестрами, тому важливо краще пізнавати літературу та культуру одне одного. Це процес, одним тільки книжковим ярмарком цього не досягти – це очевидно, але напрямок зрозумілий. Ми разом у цій частині світу, наше майбутнє може бути лише спільним.

Якою Ви бачите суспільну роль книговидавництва в сучасному диджиталізованому світі?

Книги – результат спільних зусиль письменників і видавців – надзвичайно важливі. Читання книг виявилось найефективнішим інструментом для зрощування соціального капіталу й інклюзії, а

також для виховання нових науковців, підприємців і винахідників. Дослідження в педіатрії, психології, соціальних науках, неврології та освіті показують, що читання тренує людський мозок критично мислити, розуміти складні значення та накопичувати дані, одночасно пропагуючи емпатію та командну роботу. Усе це є ключовими компетенціями майбутнього, оскільки вони зараз широко визначені.

Українцям і полякам необхідно краще пізнавати літературу та культуру одне одного

В Україні росіяни вже спалили 200 бібліотек – і це не випадково

Зміцнення грамотності (збільшення відсотка дітей і дорослих, які читають щодня), починаючи від сьогодні, є найкращим способом допомогти виховати свідомих, розумних і активних громадян для дня завтрашнього. Ми знаємо, що люди, які читають, голосують і беруть активну участь у житті громадянського суспільства набагато частіше, ніж ті, що не читають.

Якого результату ви очікуєте від ярмарки та конференції?

Конференція «Грамотність для демократії» організована з конкретною метою. Ми хочемо донести до українських, європейських і польських персоналій, котрі ухвалюють рішення, переконливий сигнал повідомлення про необхідність негайного та системного інвестування в читання й освіту в Україні вже сьогодні. Така інвестиція є необхідною умовою для виховання наступного покоління демократичних лідерів, бізнесменів, науковців і громадян. Майбутнє України та цього регіону Європи значною мірою залежатиме від відкритості та рівня інтелектуальної сформованості наступних лідерів українського бізнесу, громадян і його політики.



Люди, які читають, беруть активну участь у громадському житті набагато частіше, ніж ті, що не читають

Якими можуть бути практичні заходи в цьому напрямі?

Бібліотеки Польщі були знищені під час Другої світової війни, і ми й досі боремося з наслідками:

рівень грамотності в Польщі дуже низький порівняно з багатьма іншими європейськими країнами.

В Україні росіяни вже спалили 200 бібліотек. Це не випадково. Їхні атаки вельми свідомо спрямовані, тому демократичний Захід має бути точним у своїй реакції. Зокрема, така стратегія має включати негайні благодійні внески, щоб допомогти українським продемократичним аналітичним центрам і видавцям вижити, а також довгостроковий план відновлення бібліотек, запровадження перевірених на міжнародному рівні програм читання для сімей і навчання вчителів, аби стати лідерами читання.

